

Montessori Yöntemi ve geleneksel yöntem arasındaki farklar nelerdir?

Özellikle ilk altı yaşta sözel olarak bilgi iletimi mümkün değildir. Bunun iki temel nedeninden birincisi çocuğun henüz dili öğrenme aşamasında olduğu bir dönemde dilin bilgi aktarımında yetersiz kalması, ikincisi de beynin bilgiyi alma ve işleme biçiminin özellikle bu ilk altı yaşta ancak somut deneyimlerle olması. Yani çocuk öğreneceği şeyi önce eline alabilmelidir, bu matematik için de yazı için de böyledir. Oldukça soyut kavramlar olan matematiği ya da konuşma sırasında çıkardığımız sesleri belli sembollerle kâğıda dökme işlemi olan yazıyı düşündüğümüzde bu işlemleri somut hale getirmenin ne kadar zor olduğu görülecektir. Maria Montessori kendi tasarladığı araçlarla bilgiyi somut hale getirerek çok küçük yaşta çocukların dahi soyut kavramları başarıyla öğrendiklerini gözlemlemiştir. Oysa geleneksel yöntem sözel bilgi akışı üstüne kurulmuş olması ve soyutluğu nedeniyle çocuk için verimsiz bir öğrenme süreci sunar. Sonuç olarak aralarındaki en temel fark çocuğa bilgi sunarken seçtikleri yoldur.

Montessori Yöntemi neden bugünün aileleri için diğer seçenekler arasında daha uygun bir tercihtir?

Montessori Yöntemi ile işleyen ilk okul 1907 yılında açıldı, yüz yıldır Montessori Yöntemi hem teorisi hem de uygulamasıyla pek çok farklı disiplinin eğitim, psikoloji ve hatta çocuk beyin gelişimini inceleyen çocuk nörolojisi gibi, araştırma konusu oldu ve çağdaşlarının aksine yüz yılı tamamladı ve uygulanmaya devam ediyor. Bunun sebebi açıktır beynin ve kişiliğin çok önemli bir kısmının yapılandığı ilk altı yaş boşa harcanacak bir dönem değildir ve çocuğa ulaşmanın tek yolu bilgiyi somut sunabilmektir. Sadece Montessori Yöntemi çok zengin bilgi içeriğini somut olarak çocuğa sunar.

Bununla beraber bugün istatistiklere baktığımızda Montessori Yöntemi ile yetişen çocukların hem akademik başarıları ve hem de sosyal ilişkiler kurma ve yürütme becerilerinin çok kuvvetli olduğu gözlenmiştir. Bu, günümüz dünyasında önemli bir özelliktir çünkü işi diplomalar değil insanlar yapar, insan ilişkileri başarının anahtarıdır. Elbette sadece iş alanında değil özel yaşamda da bir insanın mutluluğu sosyal ilişkilerine bağlıdır.

Bu bilgiler doğrultusunda Montessori Yöntemi yalnız bugüne uygun değil aynı zamanda geleceğe de uygun bir yöntemdir, çünkü insanın bilişsel gelişimi aynı yolu takip edecek ve insan ilişkileri her zaman önemli olacaktır.

Bir yıl Montessori eğitimi alması yeterli olur mu?

Yapılan araştırmalar gösteriyor ki Montessori Eğitimi en az üç yıllık bir süreyi tamamladığında yöntem arzu ettiği sonuca ulaşır ve kazanılmış olan özellikler aşınmadan ileriki yaşlara taşır. Bu nedenledir ki aileler çocuklarının gelecekleri hakkında düşünürken ilk altı yaşa ayrı bir önem vermeli ve tasarılarını en az üç yıllık dönemlere göre yapabilmelidir.

İki yaşında okula başlaması erken mi, sınıırım daha çok küçük?

Çocuğun alım gücü ve hızı zaman ilerledikçe düşer, bu gösteriyor ki zaman en iyi şekilde değerlendirilmelidir. Okulların çocukların oyalandığı yerler olarak görülmesi ve çocukların okula başlama yaşının geciktirilmesi ne yazık ki çocukların mümkün becerilerinin gelişmemesi ve hatta hiç ortaya çıkmamasıyla sonuçlanıyor. Oysa bir Montessori okulu çocuğun gelişimini rasgele uyaranlara bırakmayarak onun sınırsız gelişimini destekler. Fakat okula başlama yaşı ayırt edici bir etkidir, iki yaşında başlayan bir çocuğun alım gücü ve hızı dört yaşında başlayan bir çocuktan farklı olacaktır.

Dört yaşında başlayan bir çocuk da sonunda iki yaşında başlayan çocuğun öğrendiklerini öğrenmez mi?

Bütün çocuklar hakkında kesin sınırlarla belirlenmiş tek bir yargıya varılamaz. Ama açıktır ki iki yaşında başlayan bir çocuğun alım gücü ve kapasitesi onun öğrenmesini daha verimli hale getirecektir, üstelik aralarında bilgi birikimi ve bilişsel gelişim açısından iki yıl fark edecektir ki ilk altı yaş için bu çok büyük bir süredir. Dört yaşında okula başlayan bir çocuk iki yaşındaki çocuğun başlama noktasından biraz daha ileride bile başlasa bir çocuğun iki ve üç yaşları arasında alabileceği bilginin ve mümkün bilişsel gelişimin miktarı düşünöldüğünde dört ve beş yaşları arasında aynı ilerlemeyi göstermesi oldukça zordur. Bu nedenle okula başlama yaşı iki olmalıdır.

Montessori Yöntemi farklı yaştaki çocukları aynı sınıfta mı toplar?

Dünya üstünde genel geçer kabul görmüş olan uygulama 24 – 36 ay arası olan çocukların bir sınıf ve 36 – 60 ay çocuklarının ayrı bir sınıf olmasını uygun görmüştür. Okulun kendi içinde ilköğretimi varsa 6 – 9 yaş arası çocuklar bir sınıf olur. Sihirli Bahçe Montessori Okulu sınıflarını bu ilkeye göre düzenler, son sınıf 60 – 72 ay arası olan çocukların mezuniyet sınıfıdır ve onlar Montessori Çocukları olarak bilinirler.

Farklı yaşların aynı sınıfta olmasının nedeni nedir?

Çocuklar farklı yaşlarda çocuklarla bir arada olduklarında sosyal olarak daha zengin bir çeşitlilik yaşarlar ve farklı yaşlardaki çocuklarla iletişim kurmayı öğrenirler. Büyük çocuklar küçük çocuklara yardım ederek kendi öz güvenlerini geliştirirler ve öğrenmekte oldukları konuyu pekiştirirler. Küçük çocuklar kendilerinden bir ya da iki yaş büyük olan çocuklarla çalıştıklarında bu bir yetişkinle çalışmaktan farklıdır çünkü çocuklar arasındaki iletişim bir yetişkin ve çocuk arasındaki iletişimden farklıdır. Çocuklar diğer çocukların karşılaştığı zorluğu anladıklarında kendi dilleriyle ifade ederler ve hiçbir zaman zorlamazlar.

Gerçek hayatta farklı yaşlardaki insanlar bir araya gelir ve bu insanlar iletişim kurarlar. İnsanlar sadece geleneksel eğitim gereği uzun yıllarını sadece kendi yaşlarındaki çocuklarla geçirirler, öğrenme seviyelerinin böylece hepsi için aynı olacağı düşünülmüş olsa da aynı sınıfta aynı yaşta farklı seviyelerde çocuklar olduğu da unutulmamalıdır. Bu nedenler farklı yaştaki çocukları bir sınıfa toplamak her zaman olumlu sonuçlar doğurur.

Farklı yaşlar bir sınıfta olduğunda büyük çocuklarla küçük çocuklar arasındaki bilişsel seviye farkı nasıl aşılır?

Geleneksel eğitim yöntemi aynı yaşlardaki çocukları aynı sınıflara toplayarak bilişsel gelişimi yaşa eşitlemiş ve böylece aynı yaştaki çocuklar arasında bilişsel seviye farkı olmayacağını öne sürmüştür. Oysa durum böyle değildir, aynı yaş çocuklarının olduğu sınıfta da bilişsel seviye farklılıkları olacaktır ama geleneksel yöntem bu farklılıklara çözüm sunmaz.

Geleneksel yöntem ortalama çocuğa hitap eder, daha fazla bilgi alabilecek olan çocukla bilgisi tekrara ihtiyaç duyan çocuk göz ardı edilecektir. Kısacası aynı yaştaki çocukları bir sınıfa toplamak sınıfta aynı seviyede çocuklar olduğunu göstermez, asıl sorun farklı seviyelerin her birine kendine uygun eğitimi sunabilmektir. Montessori Yöntemi bunu başaran bir yöntemdir. Her sınıfta farklı yaştaki çocuklar farklı seviyelerdeki araçlarla çalışırlar, böylece herkes kendine uygun bilgiyi alır. Üstelik şaşılacak olan okula iki yaşında başlamış olan üç yaşındaki bir çocuğun, okula dört yaşında başlayan bir çocukla aynı sınıfta olduğunda küçük olan çocuğun bilişsel seviyesi daha ileri olan araçlarla çalışabilmesidir.

Çocuklar nasıl bir çalışma düzenini izler?

Montessori Yönteminde *hazırlanmış mekân* kavramı önemli bir yer tutar. Biz Montessori öğretmenleri mekânı çocuğa göre düzenleriz. Bu mekân içinde çocukların matematik, okur yazarlık, tarih, coğrafya, biyoloji, sanat ve müzik hakkında zengin deneyim içeriğini

yaşamaları amaçlanmıştır. Araçlar her seviyedeki çocuğa hitap edecek biçimde düzenlenir. Çocuklar üç saatlik bölünmez bir zaman diliminde çalışmalarını yaparlar. Yan dersler yüzme, beden eğitimi, müzik, İngilizce, drama ve sanat ya da bahçeye çıkma ve tiyatro izleme gibi etkinlikler Montessori çalışmalarının olmadığı dönemlere yerleştirilir.

Çocukların gelişimi nasıl takip edilir?

Geleneksel yöntemin aksine bu yaşlar da kesinlikle sınav yoktur çünkü sınavlar bu yaştaki çocukları değerlendirememekte ve kişisel ve ruhsal gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Elbette günün sonunda uyudu, yemeğini yedi, mutluydu ya da durgundu gibi değerlendirmeler ya da yıldızlı veya gülen suratlarla süslenmiş karneler de gelişimi değerlendirme anlamında komik derecede yetersizdir.

Biz çocuğu çalıştığı müddetçe yaşamın içinde gözlemleriz. Montessori eğitimcileri gözlem konusunda ayrıntılı eğitimler alırlar. Böylece biz çocuğun gelişim aşamasında hangi seviyede olduğunu tayin edebiliriz. Ve her çocuk kendi ilerleyişine göre birebir takip edilir. Ona sunulan çalışmalar becerilerini düzenli olarak ilerletmeye yöneliktir.

Montessori Yönteminde çocuğun değerlendirilmesi?

Montessori yöntemi çocuğu ne bilmediğiyle değil ne bildiğiyle değerlendirir. Geleneksel eğitimin en akıl dışı tutumlarından biri budur, bir çocuğun bilmediklerine bakmak onun bildikleri hakkında bize bilgi vermez. Oysa öğrenme süreci içinde bir kısmını bildiğimiz şeylerle karşılaştığımızda bildiklerimiz ve bilmediklerimiz arasında bir bağlantı kurarız. Bir çocuğun ne bildiğini bilerseniz eğitimini destekleyebilirsiniz, çünkü bir sonra sunacağınız bilgi çocuğun bildiklerine göre olacaktır. Fakat geleneksel eğitim çocuğu göz önünde bulundurmadan kendi karar verdiği biçimde ve hızda bilgileri sunar, çocuğun ne bilmediğini ölçerek de çocuğu değerlendirdiğini düşünür.

Montessori Yöntemi'nde ödül verilir mi?

Montessori Yönteminde çocuğun başarıları ya da iyi davranışları ödülle değerlendirilmez. Zaten başarıyla sonuçlanan her iş ve olumlu olan her davranış kendi olumlu doğal sonucunu getirir. İstenen o olumlu sonucun kendisidir, matematikte Kırmızı – Mavi Çubukları sıralamak ve sayı kartlarını doğru yerleştirmek mücadelenin başarıyla sonuçlandığının göstergesidir, çocuk bu işi sonucunda yakasına takılacak bir süs için yapmamıştır, çocuğun amacı öğrenmekten alacağı keyiftir. Ya da arkadaşlar arasında gösterilen olumlu bir davranış sosyal kabulü ve tercih edilmeyi getirecektir ki bu çocuğun davranışı göstermesinin temel nedenidir.

Çocuklar ve tabii ki yetişkinler asıl hedefin öğrenme ve ilerlemenin kendisi olduğunu düşünmezlerse başarıyı da sadece üniversite sınavında alınan en yüksek not ya da kazanılan para olarak değerlendirirler. Bu sonuç birçok hatalı yaklaşımın kaynağıdır.

Montessori Yönteminde ceza var mıdır?

Ödülün olmaması gibi ceza da yoktur, çocuklar olumsuz davranışın doğal ya da mantıksal sonucunu bizzat yaşar. Ceza çocuğun davranışının bir yetişkin tarafından değerlendirilmesidir, bu durum her zaman fazla ya da eksik değerlendirme nedeniyle cezanın gereğinden fazla ya da az verilmesiyle sonuçlanır. Bu çocuğun davranışının sonucunu yanlış anlamasına yol açar. Çocuk tecrübe kazanamamış olur. Üstelik her ceza kişiliği alçaltarak gelişimi olumsuz etkiler.

Sihirli Bahçe Montessori Okulu'nda nasıl bir disiplin yöntemi uygulanmaktadır?

Maria Montessori olumsuz davranış karşısında çocuğu sosyal çevreden ayırmadan aynı sınıfın içinde bir masaya oturtur ve davranışı hakkında düşünüp geri dönebileceğini söylerdi. Böylece olumsuz davranışı anında keser ve çocuğu davranıştan ayırır, davranışın pekişmesini engellerdi. Fakat çocuğu incitecek bir biçimde topluluktan ayırmaz iradesinin gelişebilmesi için ona rehberlik ederdi. Her Montessori Okulu temelde bu örneğe göre disiplin uygulamalarını düzenler.

Maria Montessori barışın ancak eğitimle mümkün olacağına inanmıştı. Bu nedenle yönteminin içine ayrıntılı olarak *Barış Eğitimi*ni de koydu. Sorun ne olursa olsun çocuğun olumsuz davranışı sorun sırasında durdurulur ama eğitim sadece bundan ibaret değildir. Sorun oluşturan davranışı, bizi nasıl etkilediğini ve çözümü hakkında konuşabiliriz. Bu konuşmalar kesinlikle suçlayıcı olmamalıdır, odak çocuğun tüm kişiliği değil sadece bir olayla ilgili olan davranışdır. Arkadaşları sorunu çözdüğünde onu kutlamalı, ona sarılmalı ya da tokalaşmalıdır, bu anlaşmanın ve birlikteliğin bir göstergesi olur. Çocuklara hislerini ifade etmeyi ve öfkeli, sinirli, kızgın ya da üzgün ve mutlu olduklarında bunu nasıl göstereceklerini öğretmek eşsiz bir hayat eğitimidir.

Disiplin hakkında daha ayrıntılı bilgi için “Montessori Yönteminde Disiplin” adlı yazımızı okuyabilirsiniz.

Montessori Eğitimi'nden sonra çocuklar ilkokula başladıklarında uyum zorluğu yaşanır mı?

Dünya üstündeki her Montessori okulunun en çok karşılaştığı soru bu sorudur. Ve cevabı kesinlikle hayırdır. Montessori okullarında yetişen çocuklar kendi başlarına sorunlarını çözen çocuklardır, bu özellikleri ve kendilerine duydukları güven sayesinde çevrelerine kolay uyum sağlarlar. Topluluk içinde nasıl davranmaları gerektiğini ve kurallara uymayı bildiklerinden çabuk kabul görürler. Yarıştırılmak ya da kıyaslanmak yerine birbirlerini desteklemek öğretildiğinden katıldıkları toplulukların büyük kesimi tarafından olumlu karşılanırlar ve güçlü sosyal ilişkiler kurarlar.

Montessori Yöntemi bir kişilik eğitimidir ve hiçbir biçimde kendisinden sonra gelecek eğitime ve hayat koşullarına uyum sağlamaya engel oluşturmaz.

Montessori Çocukları ileriki hayatlarında başarılı olurlar mı?

Montessori Çocukları gelecek hayatlarında daha başarılı bireyler olur mu?

Kesinlikle. Araştırmalar göstermiştir ki Montessori Yöntemi'ne göre eğitim almış olan çocuklar hem akademik konularda hem de sosyal ve duygusal olarak gelecek hayatlarına daha iyi hazırlanmış olarak başlarlar. Montessori çocuklarının becerilerini maddelemek istersek aşağıdaki gibidir:

- Genel akademik sınavlarda başarıları yüksektir.
- Yönergelere uyumları tamdır.
- İşlerini zamanında teslim etme disiplinleri gelişmiştir.
- Öğrenmek için gösterdikleri ilgi sınırsızdır.
- İhtiyaç duyulan ana becerilere hali hazırda sahiptirler çünkü bu becerileri alırken diğerlerinin sahip olmadığı imkânlarla sahiptirler.
- Sorumluluk alma konusunda isteklidirler.
- Konuyu geliştiren sorular soran bir zihin yapısına yani eleştirel düşünceye sahiptirler.
- Farklı ve yeni koşullara uyumları açısından ileri beceriler gösterirler.

Bütün bu özelliklere sahip olarak diğerlerine göre önde olan konularda hayata başlarlar. Açıkçası çok kişi mühendis ya da doktor unvanını almaya yetecek akademik beceriler gösterir ama hepsi hayatta yaptığı işle başarılı olamaz. Bunun nedeni açıktır çünkü akademik başarı yetmez. Çalışma alanına uyum ve çalıştığınız kişilerle kurduğunuz olumlu ilişkiler sizi başarıya ulaştıracak, akademik olarak öğrendiklerinizi uygulamanızı sağlayacaktır. Bu nedenle insan ilişkilerini erken yaşta öğrenmek ve onlara hâkim olmak önemlidir. Montessori

Yöntemi öğrettiği tüm akademik bilgilerin yanı sıra size sosyal ilişkileri de öğretir. Bu bilgi Montessori Çocuklarını ayrıcalıklı hale getirir.

Okulumuza çocuğunuzu nasıl kayıt ettirirsiniz?

Biz ön kayıtla çalışırız. Bekleme listeleri sizin çocuğunuzu başlatmak istediğiniz tarihe göre sıralanır. Bizim için önemli olan çocuğun okula en kısa sürede başlamasıdır. Eğitimin etkin olabilmesi için bu en önemli etkidir.